

Nr 416.

Av herr **Vahlstedt**, om ändrad lydelse av § 12 riksdagsordningen.

Vid 1923 års riksdag hemställde undertecknad i motion nr II: 215 om sådan ändring i 12 § riksdagsordningen, att riksdagsmans rätt till reseersättning skulle helt bestämmas i berörda paragraf. Motionen avstyrktes av konstitutionsutskottet, och riksdagen biföll utskottets hemställan.

Enligt 12 §, nuvarande lydelse, regleras genom denna endast ersättning för resor under pågående riksdag. Den övriga reseersättningen bestämmes genom en mängd enligt undertecknads mening ganska svårfunna, olämpliga och oklara bestämmelser. Ett exempel på riktigheten av detta påstående kan lämpligen lämnas genom ett citat ur bankoutskottets utlåtande nr 55 av år 1919. Herr Molin i Dombäcksmark hade nämnda år i en motion, nr II: 176, väckt förslag om ändrade bestämmelser beträffande riksdagsmännens reseersättning, och bankoutskottet gör ur herr Molins motion följande citat:

»De bestämmelser om ersättning för resekostnad till och från riksdagen, som hittills tillämpats för riksdagens ledamöter, kunna i många hänseenden anses numera särdeles otillfredsställande. Dels hava bestämmelserna utfärdats vid olika tillfällen och hava behövt så många ändringar och tillägg, att det erbjuder svårigheter att taga rätt på dem alla, dels hava de för det mesta tillkommit under så olika förhållanden mot nutidens, att de i många fall icke uppfylla sitt ändamål att verkligen beräkna skälig ersättning för kostnaderna under resan. De nuvarande bestämmelserna, sådana de tillämpats eller i varje fall stå skrivna, äro följande: Skjuts: 3 kronor per skjutsmil (bestämt vid 1868 års riksdag, se 9 saml. nr 120). Ångbåt: ersättning för enkel hyttplats (bestämt vid samma riksdag). Järnväg: å statsbana: avgift för 1 klass snälltåg (1867 års riksdag). Sådan avgift beräknas även å delar av statsbana, där 1 klass ej förekommer (enligt fullmäktiges i riksgäldskontoret bestämmelse den 15 februari 1894). För resa å norra stambanan å längre sträcka än 300 kilometer utgår ersättning för plats i andra klassens vagn å persontåg med tillägg av 3 $\frac{1}{4}$ öre per kilometer (i enlighet med riksdagens beslut år 1865, i vilket dock orden »blandat tåg» användes). Avgift för sovkupe å statsbana beräknas, då resan skett med sådant tåg, att en dylik avgift måste erläggas (bestämt vid 1895 års riksdag). Privatbana: ersättning för bästa i taxan för respektive banor upptagna klass (bestämt vid 1881 års riksdag). Transport av reseffekter beräknas från och med 1900 års riksdag i överensstämmelse med resereglementet i Svensk författningssamling, alltså enligt senaste

upplaga av detta med 1 krona vid vardera av resans ändpunkter samt vid andra tillfällen, då sådan transport måst verkställas. Dessutom har vid enstaka tillfällen förekommit: Båtlega: för vilken ingen riksdagsbestämelse finnes, men som av vederbörande riksdagsmän upptagits till självkostnadspris.»

Det förefaller undertecknad som om det vore riktigt att alla de olika bestämmelserna om reseersättning sammanfördes i en paragraf.

Även synes det vara självfallet, att vid ett sådant sammanförande reseersättningen bör utgå för samtliga resorna efter samma klass.

Särskilt olämpligt förefaller den nuvarande bestämmelsen för resorna under pågående riksdag, som säger, att ersättningen skall utgå efter erlagda kostnader. Visserligen är undertecknad övertygad därom, att ingen riksdagsman i sin reseräkning tar betalt enligt en högre klass än den, vari han har färdats. Men blotta möjligheten till misstankar, att sådant kan förekomma, bör i parlamentarismens och demokratiens intresse förhindras.

När undertecknad här nedan av flera skäl föreslår, att ersättning skall utgå efter 3 klass å järnväg och 2 klass å ångbåt, så har jag ansett det vara rättvist, att en ersättning bereddes genom en utökning av de ersättningsberättigade resorna under pågående riksdag från två till fyra. Denna utökning synes vara berättigad även med hänsyn därtill, att de flesta riksdagsmän i sina hemorter ha förtroendeuppdrag, vilka kräva ganska många resor under pågående riksdag.

Därest ovanstående ej skulle anses utgöra en tillräcklig motivering för bifall till denna motion, så ber jag få hänvisa till min motion i samma syfte av 1923, nr II: 215, och till mitt yttrande i samband med behandlingen av nämnda motion (II kam. prot. 18, 24).

På grund av ovanstående får jag härmed hemställa,

att riksdagen ville för vidare grundlagsenlig behandling antaga nedanstående förslag till ändrad lydelse av § 12 riksdagsordningen:

»Ledamot av första kammaren, som icke är bosatt å ort, där riksdag hålles, erhåller ett dagtraktamente av trettiotvå riksdaler, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga fyratusenfemhundra riksdaler, jämte ersättning för reskostnad till och från riksdagen vid dess början och slut ävensom reskostnadsersättning för fyra resor under pågående riksdag.

Reseersättning utgår efter tredje klass å järnväg och andra klass å ångbåt samt för skjuts till och från närmaste järnvägs- eller ångbåtsstation efter i orten gällande skjutstaxa.

Ledamot av första kammaren, som är — — — befallningshavande.»

Skulle utskottet icke anse sig kunna tillstyrka bifall till ovanstående förslag, anhåller jag, att utskottet ville föreslå riksdagen att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till riksdagen för berörda frågas lösning.

Stockholm den 10 februari 1932.

Carl Vahlstedt.
